

Grundejere, hvis Grunde man eksproprierer i Anledning af Slangrupbanen og Nørrebro's Godsstation, temmelig haardt. Selv om man nu ved, at Grundejere altid ville forlange for meget, Grundejere ere i den Retning svage Mennesker, de ville altid vurdere deres Grunde for højt, tror jeg dog, at der for dem vilde ligge en Betyggelse i, om vi fik et Overskøn, og at ikke Komiteens, det vil sige Kammerherre Tobiesen, og bag efter Taksationsmændenes Mening skulde være den afgørende. Et saadant Overskøn vilde i alt Fald give Grundejerne en noget større Tryghedsfølelse. Thi selv om disse Mennesker faa saa meget, som de egentlig skulle have, er det ikke alene den Omstændighed, det kommer an paa, men først og fremmest det, at Borgerne ikke blive alt for misfornøjede med Statens Optræden. Derfor vil det være heldigt, om vi kunde faa Ekspropriationsloven forandret derhen, at der blev Plads for et Overskøn. De Summer, der her ere tilbudte, synes mig meget ringe, og jeg henleder herved det ærede Finansudvalgs Opmærksomhed derpaa, og jeg henviser Grundejerne til d'Hrr.

Jeg skal nu gaa over til de andre Indtægtsposter. Der er først og fremmest Klasselotteriet, der ogsaa i Aar budgetteres til at give 1,540,000 Kr. Jeg synes, det er noget dristigt af den ærede Finansminister at tro, at Klasselotteriet vil give det samme, efter at vi have paaført det en saa voldsom Konkurrence som det vestindiske Lotteri. I alt Fald i Begyndelsen kan man være overbevist om, at det vestindiske Lotteri, hvis ene Halvdel ligger i København og her konkurrerer med Regalet, med det kgl. Klasselotteri, vil paaføre Statslotteriet en følelig Konkurrence. Der vil sikkert blive gjort stærk Reklame for det, idet det jo er paa private Hænder, og der vil blive gjort noget mere for at skaffe det Kunder, saa at det i alt Fald i Begyndelsen vil blive en betydende Konkurrent til Klasselotteriet.

Jeg kommer nu til de direkte Skatter, og det er jo i Virkeligheden det mest interessante af det hele. De direkte Skatter, der bleve ophævede, beløb sig for Landkommunernes Vedkommende til 7,800,000 Kr., nemlig Gammelskatten, Land- og Ligningsskatten og Bygningsafgiften paa Landet. Til Gengæld have Landejendommene faaet den ny Skat paa 2,880,000 Kr. Det vil altsaa sige, at Grundejernes Fortjeneste paa Skattelovene paa Landet har været 5 Mill., og disse 5 Mill. ere, som bekendt, blevne fordelte i Forhold til Hartkornet

efter en opadstigende Skala. For at skaffe Penge til Afløsning af de Skatter, der efter mit Skøn være som en Art Prioriteter, har man indført en ny Skat, brugt den Reserve, som Staten havde, naar den engang skulde til at løse store, vigtige Spørgsmaal, nemlig Formue- og Indkomstskatten, der andrager 8,600,000 Kr. Nu kan man maaske sige, at Landbruget har ogsaa faaet en god Del deraf, og det viser sig endogsaa, at det bærer en meget stor Del i alt Fald af Formueskatten. Dertil skal jeg svare, og det Svar gælder ogsaa overfor den Beregning, som Godsejer Rottbøll i sin Tid gav oppe i Landstinget om Godsejernes Tab og Gevinst, at ganske vist have de faaet en ny Skat, men den skulde de have haft alligevel, den skulde være en Reserve, som vi skulde bruge i det Øjeblik, enten Invalidekommissionen blev færdig, eller Forsvarskommissionen blev færdig med sin Betænkning. Det er ganske vist nogle fjerne Data, jeg nævner, men ikke desto mindre kunde vi have Brug for denne Reserve dertil, men nu er den taget af de Herrer for at kunne give disse 5 Mill. til Landejendomsbesidderne.

Med Hensyn til Resultatet af denne Skat tror jeg, at man, naar man læser deres Tal igennem med nogen Omhu, vil finde mange morsomme Ting; først og fremmest vil man finde, at Ejendomsskylden til Staten hviler meget haardt paa København, for saa vidt det skal være en Huslejeskat. Medens Forholdet tidligere var det, at Arealskatten (eller Bygningsafgiften) var lige høj i København og Købstæderne, omtrent da, idet Arealet omtrent var det samme og Befolkningen lige stor, er Udbyttet af Ejendomsskylden dobbelt saa højt i København som i Købstæderne. Grunden er ikke den, at vi i og for sig have større Skatteevne. De maa huske paa, at naar det hedder, at Ejendommene her have større Værdi, er dette ikke, fordi vi have større Skatteevne, men fordi Grundrenten er større her, den ene Part af Befolkningen, Lejerne, kommer til at betale til Ejerne — eller, om man vil, til tidligere Ejere, der ere omformede til Ejere af de sekundære Prioriteter — noget mere end i Provinsen. Det er i alt Fald en Sag, som bliver mellem Københavnerne indbyrdes, men den Omstændighed, at vi have dette højere Prisniveau paa Huslejen i København, gør, at vi paa det samme Areal komme til at betale mere i Huslejeskat end Provinserne, og jeg tror, at derigennem bliver Ejendomsskylden i Virkeligheden som Statsskat noget mindre